

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Az erdélyi magyar földhitelintézet.

Irta: Gyárfás Elemér.

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa október 14-én tartott üléséből kimerítő ismeretével fordult a bankkérdésben a közvéleményhez és ebben egyebek között rámutatott azokra a technikai és jogi akadályokra, melyek mindeztől nálunk lehetetlenné tették az olcsó típusú és hosszú lejáratú törlesztéses jelzálogkölcsönök bevezetését. Kiemelte az elnöki tanács, hogy a jogi akadályok a földhitelintézetekről szóló éppen a Magyar Párt által rég sürgetett új törvénynek a Monitorul Oficial 1929. augusztus 20-iki számában történt kihirdetésével megszűntek s bejelentette, hogy erre való tekintettel a mezőgazdasági érdekelt-ségből társadalmi alapon bizottság alakult egy erdélyi magyar földhitelintézet életre hívására.

A bizottság az ügyet a legkomolyabban kezébe vette és egyidejűleg a nyilvánosság elé kerül a létesítendő Erdélyi Magyar Földhitelintézet alapítási tervezete és részvényaláírási felhívása, melyre ezután is nyomtatékosan felhívni óhajtom a közvélemény figyelmét.

Az alapítók névsora legteljesebb biztosítékul szolgálhat arra, hogy teljesen komoly és minden kockázatot emberileg kizáró vállalkozáshoz kérjük a nagyközönség támogatását.

A törvény a megalakuló földhitelintézeteknek minden más pénzintézettel szemben olyan messzemenő kedvezményeket biztosít, melyek már egymagukban is indokoltá tennék, hogy az erdélyi magyarság ezeket a saját részére igyekezzék biztosítani.

Igy nevezetesen *elsőbbségi jogot* fog élvezni a földhitelintézet minden más hitelező követelésével szemben s a törvény 11. §-a értelmében a kincstárnak is *csak az illető ingatlan legfeljebb három évről hátrálékos adóra nézve lesz a földhitelintézettel szemben elsőbbségi joga*, miáltal egy régóta sérrelmezett s a külföldi tőke által is mindig kifogásolt panasznak orvosoltatott.

A törvény 106. §-a értelmében a földhitelintézetek összes alapítási okmányai, részvényei, záloglevelei stb. valamint a bírósági kérvények és keresetek, a végrehajtási okmányok stb. *mentesek mindennemű bélyeg és illeték alól*, az általa kibocsátandó záloglevelek pedig *mentesek mindegyikük tőke és jövedelmi adó alól*.

Ezekon kívül is, úgy a kölcsönök folyósítása, mint azok kezelése és behajtása tekin-

tetében igen messzemenő kedvezményeket élveznek a törvény alapján az alakuló földhitelintézetek.

Mint hogy a törvényhozó ezeket a nagy kedvezményeket kizárólag csak a belföldi mezőgazdák érdekében adta meg, ezért ugyancsak maga a törvény eleve kizárni óhajtja azt, hogy a megalakuló földhitelintézetek a kapitalista nagytőke játékszerei lehessenek s így *a részvényjegyzésben kizárólag csak mezőgazdasági ingatlannal bíró tényleges gazdák vagy ilyen jellegű társaságok vehetnek részt*.

Legilletékesebb pénzügyi és mezőgazdasági szakfőnökeink egyetértő véleménye az, hogy egy ilyen földhitelintézet megteremtése az erdélyi magyarság *elsőrendű életszükséglete*.

Tudjuk, hogy a jelen nehéz gazdasági viszonyok között a tökeszegény erdélyi magyarság *csak a legnagyobb erőfeszítéssel* fogja az előirt minimális 20 millió lei alaptőkét összehozhatni. Hiszen éppen ezek az aggodalmak tartottak eddig vissza attól, hogy az egyébként oly tetszetős és kívánatos u. n. országos nagy magyar bank megteremtése érdekében konkrét akciót kezdeményezzünk.

Remélni merjük azonban, hogy a fenti elvitázhatatlan nagy nehézségek dacára, az erdélyi magyarság és főként a gazdaközönség *át fogja érteni a kitűzött célok elsőrendű fontosságát s a beindított akciót nagy gyakorlati horderejét* és egyöntetű erőteljes támogatással lehetővé fogja tenni ennek a — ma talán legfontosabb — intézményünknek tető alá hozatalát.

Bizalommal várjuk, hogy a magyar sajtó is felkarolja közérdekű akciónkat és éppen a nehéz pénzügyi viszonyok sulya alatt görnyedő kisgazdák érdekében azt hathatós szavával kitar-tóan támogatni fogja.

Az alapítók teljes erkölcsi reputációjukkal fognak örkölni azon, hogy azok az összegek, melyeket az erdélyi magyarság e nagy célra szán, *rendeltetésükhöz képest nyerneken felhasználást*, a legnagyobb gondtal kezeltesse nek s a lehetőséghez képest tisztességes hasznot is produkáljanak.

Az alapítók a komoly köteleességteljesítés tudatával bocsátják a nyilvánosság elé felhívásukat s remélik, hogy az erdélyi magyarság azt ugyanilyen érzelmekkel fogadja.

Milyen növényeket termesszünk és mivel trágyázzuk a savanyu talajokat?

Savanyu földet minden gazda ismer, de azok természetének közelebbi felderítése mégis a gazdálkodás tudományának újabb eredményei közé tartozik. A külföld egyre többet foglal-kozván e kérdéssel, szükségét tartom azt Treitz Péter „Meszezés a mezőgazdaságban” című munkája és Erdély László „A talajaciditás térképezése” („Növényvédelem” 1929. 1. sz.) című cikke alapján ismertetni.

A talajok savanyúságát ma már mérik és p H jelekkel s utána írott számokkal jelzik. A sem nem lugos, sem nem savanyu talajok p H 7 el vannak jelölve, melytől fölfelé a lugos, lefelé a savanyu talajok sorakoznak. — A sorozat megállapításán O. Arrhenius svéd tudós végzett jelentős munkát, kinél az alábbi érdekes adatokat találjuk:

1. *igen savanyu talaj* p H 5 legjobban termi a zabot, takarmányrépát, burgonyát;
2. *savanyu talaj* p H 5–6 rozstot, zabot, takarmányrépát, burgonyát;
3. *gyengén savanyu talaj* p H 6 rozstot, néha a búzát, zabot, karalábét, lóherét;
4. *semleges talaj* p H 7 búzát, árpát, karalábét, cukorrépat, lóherét;
5. *lugas talaj* p H 7 fölött a búzát, árpát, cukorrépat és lucernát termi a legjobban.

Világos fentiekből, hogy a gazda nem tudva ezeket néha olyan megmagyarázhatatlan nehézségekre s főleg termésbeli csalódásokra bukkan, melyek birtokának jövedelmezőségét érzékenyen befolyásolják. Ismerek nem egy olyan erdélyi gazdaságot, mely évek óta kinlódik buzatermeléssel savanyu földön és arra a traktorozás bőistálló és műtrágyázás dacára ráfizet. Arrhenius adatait ismerve ez nem is lehet másképp, mert a buza a lugos és semleges vegyhatású talajok növénye. Még jobban meg-lepi azonban gazdáinkat ennél, hogy a takarmányrépa és a cékorrépa a sorozat két leg-szélsőbb pontján foglal helyet és míg egyik (a takarmány répa) az igen savanyu, addig a másik (a cukorrépa) nem is a közömbös, hanem a lugos vegyhatású talajok növénye. — Arrheniusnak ez a megállapítása gyakorlati tapasztalataim szerint felülvizsgálatot igényel, mert több ízben tapasztaltam, hogy egyes táblák savanyu földjain a takarmányrépa ép úgy el-csenevészedik, mit a cukorrépa.

Erdélyi gazdaközönségünket nagyon érdekelheti még az is, hogy mi van a svéd tudós

MINERVA

Vezetőképviseletek:

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvá-sárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviseletek: Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

Biztosító r.-t.

Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Főképviseletek:

Csikszere, Gyergyószentmiklós, Nagy-Szeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt:

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

sorozatából kimaradt kukoricával? Csupán saját gyakorlati tapasztalataimra hivatkozhatván e téren nem tudom megjelölni azt a p H lokot, mely a tengeri termelésének megfelel. Annyit azonban elárulhatok, hogy amikor a talaj savanyúsága miatt foltonként kipusztult buza-vetésbe csalamádét vagy kukoricát vettem, az mindig a legszebb termést hozta. Volt tőfenekek, folyóparti mély fekvésű földek gazdag kukoricatermésű is arra való, hogy a tengeri egyike a legtöbb savanyu humust elbíró növényeknek.

A talaj savtartalmának jelentősége fenti adatok alapján fontosságban óriásit emelkedett és a gazdákat ismét a vegyvizsgáló állomásokhoz terelte vissza. Kérdés, megtud-e élni pontos vegyvizsgálat nélkül is a gazda? Meg. Utmutatóink elsősorban a növények. Ahol a pillangósvirágu növények jól megteremnek, ott a talaj kellő mésztartalma, tehát lugos vagy közömbös vegyhatású. A savanyu talajok növényzete különben is közismert. Van egy Poa féléje, mely között százszámra járhat juh és szarvasmarha nem legeli le, a mezei zsurló, a lósóska szintén kevés mésztartalmat árulnak el. De segíthetünk magunkon sósavval vagy ecetsavval is, ha ezeket ráöntve a földre, nem pezseg, akkor savanyu a talajunk. Az ilyen talaj agyagtartalma kolloidos állományú. Eső vagy desztillált vízzel összerázva heteken, hónapokon át zavaros marad, míg ha kellő mésztartalmu egy-két óra alatt leülepszik. Dr. Kappen a köv. vizsgálati módszert ajánlja: Végy egy kávéskanál konyhasót. Old fel kevés desztillált vízben. Áztass bele a megvizsgálandó talajból annyit, hogy híg kása legyen. Nehány pernyi keverés után állíts hele egy lila laknusz papír csíkot, melynek színe pirosra fog átváltozni, ha a talaj savanyu.

Mint fentiekből, kitűnik a talaj vegyhatása szoros összefüggésben van annak mésztartalmával. — A mésztartalom meg annál kevesebb, minél több egy vidéknek a csapadék. Ahol az évi csapadék 700 milliméternél nagyobb, ott mindig mész visszapótlásáról kell gondoskodnunk. Mésztartalom visszapótlására még alig 15—20 év előtt is nagyjában egyenrangunak ismertük az összes mézsókát s csupán az adagolás mennyiségében és gyors vagy lassabb hatásában ismertünk fel különbségeket. Ha némi rangsor volt közöttük úgy a mésszoxidat, (égetett meszet) helyeztük előtérbe. Ezt a felfogást az amerikai kísérletek megdöntötték. A pennsylvaniai kísérleti állomás 20 évig kísérletezett oltott mésszel (méssz-hidroxid) és szénsavas mésszköpporral. A husz év mindenikében többtermést adott a szénsavas mésszel kezelt föld.

Az amerikai kísérleti állomás megfigyelései szerint **legnagyobb termést a szénsavas mésszel kezelt terület adta**, utána a márgázott föld s legkisebb volt a terméstartalom az égetett (mésszoxid) mész után.

Tudományos magyarázata ennek, hogy az égetett mész kis holdanként (1200 öl²) 47 q. humuszt bont fel, melyben 37.5 font nitrogén semmisül meg. Ezt trágyával kell pótolnom. A nitrogén felbontása égetett mész után több

és gyorsabb, minthogy azt növényeink felhasználhatják. Az égetett mész milliárd számra öli meg a talaj baktériumait és edafonjait is. A lassabban oldódó szénsavas mésszpor humuszfeldolgozó (nitrogént oldó) képessége lépést tart a növények táplálkozásával és nem öli az edafonokat. **A szénsavas mész hatása annál jobb, minél finomabb por alakjában adjuk azt.** Az alkalmazandó mésszpor mennyisége az illető anyag és talaj p H fokától függ. Így pld 41% szénsavas meszet tartalmazó mésszégetőit törmelékéből holdanként 5 q-t ajánl a kolozsvári vegyvizsgáló állomás. Cukorgyári méssziszapból, melynek igen nagy a viztartalma 1—1.5 vagont is használhatunk holdanként

Nagy jelentőségű a talaj savanyu, vagy lugos vegyhatása a műtrágyázás szempontjából, mivel a műtrágyák között is vannak lugos, savas és semleges hatásúak. — **Savas hatású műtrágyát savanyu talajra adni terméscsökkenést érünk el, mert a földet még savanyubbá tettük. Viszont lugos, vagy közömbös hatású műtrágyák egyformán használhatók bármilyen vegyhatású talajokon.** Ismerkedjünk meg tehát közelebbről a műtrágyákkal is mielőtt alkalmaznók őket. Ime: **Lugos hatásúak** (bármely talajon alkalmazhatók) salétromsók, mésszalétrom, méssznitrogén, rhenania foszfát és thomasszalak.

Semleges (szintén bármely talajra) dicalcium foszfát. **Savi vegyhatásúak** (savanyu talajon nem alkalmazhatók.) kénsavas ammoniák, szuperfoszfát, az összes kálisók és a gipsz.

Hiszem, hogy fenti tájékoztatóval sok kellemetlen csalódástól sikerül megóvnom gazdatársaimat.

Dr. Nagy Endre.

Erdélyi tapasztalatok.

A Hussertéstenyészők Országos Egyesületének irányítói vezetői és tanácsadói között körülbelül egy évvel ezelőtt vetődött fel az eszme, mely szerint az országos egyesületnek abban az esetben, ha a szükséges anyagi támogatást a kormány, vagy a tenyésztők biztosítani tudják, el kell kezdenie megszervezni a külföldi kapcsolatokat. Legelsősorban a Balkán jött számításba. Jugoszláviában, Romániában, Bulgáriában meglehetősen élénk hussertéstenyészési folyik. — Mindezek az országok a háboru befejezése óta még nem frissítették fel olyan mértékben tenyésztésüket, hogy kilátástalan lett volna az ilyen irányban való kapcsolatok felvétele.

A három megemlített ország közül különösen Romániának van nagy szerepe, miután Erdélyben a barcasági szászok között már a magyar uralom alatt igen szépen fejlett hussertéstenyészés volt. Az erdélyi szászok mindig elsőrangú gazdák hírében állottak és tényleg azok is voltak. A szászokon kívül elég sok hussertés volt magyar kézen is, nemkülönben a románság is igen nagy barátja lett a mindinkább tért hódító hussertéstenyészésnek.

Szeptember első felében bucsut mon-

dottam Budapestnek és robotgattam Erdély felé. Biharpüspöki! Most Episkopia-Bihorului. Milyen gyönyörű tájon futott a vonat. Pompás bronzvörösszínű sziklák, sötét zöldeskék erdők, fellepsapkás magas hegyek, legelő, sokszínű tehének, fekete és fehér birkakcsordák tarkították a tájat. Jobbra-balra kanyarogva robotgunk a felejthetetlenül szép Körös völgyében. Bujocskát játszunk a csobogó, rohanó, tajtékzó folyóval. Itt egy alagut, ott egy meredek oldal, majd egy kis viadukt. Így megy ez a kedvesen változatos tájon az utas előtt, aki megilletődve szivja be messze fenyőerdők honi illatát. Aki Erdélybe hazamegy, akinek bölcsője és gyermekora kincses szép Erdélyben ringott és folyt le, az úgy érzi, mint Petőfi a „Füstbe ment terv” című versében: „Egész uton hazafelé azon gondolkodám...” Nem szoltam én sem semmit, ha annál mélyebben éreztem.

Cluj! Kolozsvár. Igen az ősi város. Kedves régi házaival, az öreg kollégiummal. Minden ismerős és minden kedves. Nem sok időm volt gondolkodni, mert a munka sürgetett. Nap-sütéses reggelen nekivágtam és felkerestem mindazokat az urakat, akiknek figyelmét kis országunk szépen fejlődő hussertéstenyészésére fel akartam hívni és akiket személyesen hívtam meg, hogy mielőbb látogassanak meg bennünket. Egy napot tölthettem Kolozsváron és máris rohant velem a gyors tovább, Brassóba — Utazásunknak tulajdonképeni végcélja ugyanis Brassó volt.

Milyen szép ez a város. Milyen forgalmas, milyen nagy, milyen ősi. Igen büszke lettem, hogy Brassóban ringott bölcsőm.

Az első látogatásom Nistor Aurélnak, a brassói mezőgazdasági kamara elnökének szolt, aki országunkat jól ismeri és aki rendszeresen szokta látogatni tavaszi tenyészállatvásárainkat.

A barcasági szászoknál tett látogatásom kapcsán a szászok vásároltak majdnem száz darab tenyészhussertést. A megvásárolt állatok a Barcaság szász gazdái között lettek elosztva és ott, tekintettel a szász gazdák kiváló állatgondozó és tenyésztő voltára, olyan szépen fejlődtek, hogy egy évvel ezelőtt ott járt németországi állattenyésztési főfelügyelő, aki az importállatokat és utódait megtekintette, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a németországi állattenyésztési szaklapokban.

A szükös anyagiak nem engedték, hogy az egész Barcaságot autóval bejárjam. Az idő mulott és nekem sietnem kellett egy kedves meghívásnak is eleget tenni. Még erdélyi utazásom előtt szó volt arról, hogy a *Sepsiszentgyörgyön* megtartott kiállításon részt fogok venni és az azt megelőző előadásokon ismertetni fogom országunk hussertéstenyészését és az eddig elért eredményeket. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke és titkára nagy szeretettel támogatott ebben az igyekezetemben, így aztán az ott összegyűlt széles gazdák előtt, azoknak igazi nagy öröme, mindazt elmondhattam, amit fontosnak és hasznosnak találtam. Hálás közönség volt. — *Kár nekünk, magyarországi magyaroknak olyan hideg fölényrel beszélni a székelységről.*

Ha csodás gyümölcs-termelést akar, permetezzen télen

„SZULFAROL“

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmat, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ösztől kora tavaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2%-os Szulfarol oldattal!

Lerakatok: Alud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehérvár: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiş-Torontal; Bistrița-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Brassó: Krafft & Herberth; Carci Mari-Nagykároly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernăuți-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S-sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricultorilor Someş-Szamosmegyei Gazdasági Egylet; Gherla-Szamosújvár: Florian Jakab; Giorok-Gyorok: Michael Schneeberger; Ludoşul de sus-Felsőludas: Gál Zoltán; Lugoj-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Székelyudvarhely: Varró Elek; Oradea Marc-Nagyvárad: Reuniunea Agricultorilor Bihor-Biharmegyei Gazdasági Egylet; Oravița-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egylet; Sibiu-Nagyseben: Carl F. Jickeli; Sighişoara-Segeşvár: I. L. & A. Hesshaimer; Teremia Marc-Nagyteremi: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia Dávid János; Timişoara-Temesvár: I. Faicievici. Bulev. Reg. Ferd. 8.; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vértetű ellen

minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* kátrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45“

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cyümölcsben: megöl minden rágó férget.

Lóherében, lucernában: ápiobogár, bőde stb. ellen

Sepsiszentgyörgy, mint a székelység központja, szegény, de lelkes. *Ajánlom a hazai magyaroknak az ottani magyarokkal üzleti összeköttetésbe lépni.*

Végre elérkezett a visszautazás napja. A „vizontlátásra“, mondották az urak és hiszem, hogy nekünk sűrűn kell egymást vizontlátnunk. Ez előnyünkre válik nekünk is, nekik is és mindenkinek. Mert lehetőségek tárulnak fel! Export. Piac. Ha nem is nagy, de valami. — Kezdet. Valahol egy reménység, egy lehetőség, egy új út.

Kérem tehát soraim olvasóit, gondolkozzanak azon, hogyan lehetne minél jobban, minél tökéletesebben, minél tartósabban a régen megszokott összeköttetéseket feleleveníteni, megerősíteni, felvirágoztatni! Uriási lehetőségek vannak a Balkánon. Ott van még az egész nagy Románia, Bulgária, Horvátország, Görögország. Mi előnyben vagyunk, mert közel vagyunk, mert olcsóbbak vagyunk, mert jót adunk, mert tudunk és akarunk.

Kenessey Béla

a Hussertéstenyésztek Országos Egyesülete
ü. igazga. ója.

A Pulverátor.

Magyarországon Nagylókon mutatta be a Massey-Harris gépgyár magyarországi fiókja a Pulverátort, ezt az új megoldású és igen elmés szerkezetű talajművelő eszközt.

A Pulverátor 14"-os, háromvasu, csavaros kormánylemezű ekére van alkalmazva, de ezek a kormánylemezek csonkák s ezek mögött foglal helyett egy-egy függőleges tengely, amelyeken 6-6 darab körbenforgó kés van elhelyezve. Ezek a késtengelyek percekint 540-et fordulnak és meghajtásukat egy kardán tengelytől kapják. Abban a pillanatban, amint a kuplung bekapcsolása által a traktor járókerekei mozgásba jönnek, a kardán tengely által meghajtott késtengelyek is forogni kezdenek. Miután a kardán tengely fordulatszáma állandó, ha a traktor nagyobb sebességgel jár, úgy például 1 méter ut megtevése alatt a Pulverátor késtengelyei kevesebbszer fognak körülfordulni, mintha ugyanolyan hosszú uton a traktor kisebb sebességgel járna. Ennek következtében tehát első sebességgel való haladás esetén a Pulverátor sokkal tökéletesebben aprózza fel a hantokat, mintha második sebességgel járna a traktor. A bemutatón a Pulverátort 30 HP. Wallis traktor vontatta első sebességgel 8-9" mélyen, középötött talajban. A szerkezet fogási szélessége 1'12 méter volt.

Először vastagon trágyázott földet szántottak fel (holdankint 200 q trágya volt szétteretve) és a Pulverátor kifogástalan munkát végzett, egy ízben sem tömődött el, a trágyacsomókat valóságos széjjel örölte és a talaj közé keverte olyan tökéletesen, hogy a szántás tetején trágya jóformán nem maradt. Miután a Pulverátor a belőle kikerülő földet körülbelül két méternyi körzetben széjjelszórja és egész daraszerűvé aprítja, a megmunkált terület tökéletesen egyenletes és legáltalában kelt téstárhoz lehet hasonlítani, mivel az aprózás és a szétszórás következtében a megmunkált föld a megmunkálatlannál jóval magasabb lesz és lazaságánál fogva süppedős.

Később tengeritartól szántottak és a szomszédos táblán egy ugyancsak 30 HP. Wallis traktor háromvasu ekével és boronával szántott. A két gép munkája között a különbség szembeütő volt, mert az eke után járatott borona is többé-kevésbé egyenletessé tette a föld felszínét, azonban a szántás alja rögzös maradt, de a Pulverátor által megmunkált talaj egészen a szántás aljáig egyenletes.

A bemutatón jelen volt gazdáknak a Pulverátor működése nagyon tetszett. Tény az, hogy az új talajművelő eszköz igen szépen készít elő vetés alá és a borona és tárcsa munkáját feleslegessé teszi. Ha azonban őszi

szántáskor dolgoznak vele és a téli hó és a csapadék a földet megnyomja, esetleg annak felülete tavaszig keményebbé válhat, mintha előzően rendszeren szántottuk volna meg s a képződött hantokat a fagy porhanyította volna széjjel.

A Pulverátornak tehát főképpen tavaszi szántásnál van jelentősége. Jelenleg Magyarországon még csak ez az egy Pulverátor van. Érdeklődéssel várjuk, miképpen fog az új talajművelő eszköz megfelelni.

Binder Szilárd Titusz
okl. gépészmérnök.

Csak ügyészi engedéllyel szabad házkutatást tartani a dohánytermelőknel.

Erdélyben megindult a rejtett dohánykészletek felkutatása. A községekben állandó házkutatások folynak és akinél a legkisebb mennyiségben is találnak dohányt, arra kivetik a bírságot.

A felkutatásoknak és az azzal járó erélyességnek magyarázata megtalálható abban, hogy a dohányjövedéki agensek, akik a felderítés céljából a vidéken tartózkodnak, a fellelt dohány után kivetett bírságból jelentékeny részt kapnak.

Mivel különösen a falusiak között teljes a tájékozatlanság abban az irányban, hogy mi a joga az eljáró agensnek, alább közöljük:

A legelső szabály, hogy az agens csak a királyi ügyészség felhatalmazásával tarthat házkutatást.

Az ügyészi felhatalmazáshoz hozzá van fűzve azok névsora, akiknek lakására a házkutatás meg van engedve. Mindenkinek joga van tehát az ügyészi felhatalmazás felmutatását kérni és meggyőződni róla, hogy a neve a listában szerepel-e. Az agens egyedül nem tarthat házkutatást, köteles városban egy rendőrségi, falvakban egy csendőrségi közeget magával vinni.

Ennek a közegnek nem csak az a kötelessége, hogy az agens mellett mint rendfenntartó közeg működék ennek javára, de köteles a „delikvens“ érdekeinek a megóvására is figyelemmel lenni, mert a rendőr és csendőr az igazságnak, az állampolgárok érdekeinek védelmezői. Ha ilyen szabályszerű házkutatás során rejtett dohányt találnak, az agens pontosan megállapítja a talált dohány mennyiségét és megállapítja a fizetendő bírság összegét.

A felkutatott dohány azonnal elkobzandó. Ha a félnek, akinél a dohányt találták, nincs annyi vagyona, hogy a bírság összegéig fedezetet nyújtsa, vagy nincs állandó lakhelye, a csendőrség őrizetbe veszi és átadja a kir. ügyészségnek. Az ügyészség határozza meg, hogy az illetővel szemben fenntartja-e az előzetes letartóztatást addig is, amíg a törvényszék elírásban dönt vagy elrendeli a szabadlábrahelyezést. Az előzetes letartóztatás nem tarthat tovább, mint annyi ideig, amennyit a bírság összege napi 50 lejre átváltoztatva kitesz. — De bármilyen nagy legyen is az összeg, az átszámítás maximuma hat hónap. Ennél hosszabb szabadságvesztés büntetés akkor sem alkalmazható, ha a fenti átszámítás szerint hosszabb idő jönne is ki.

Igen fontos tudnivaló, hogy az agensnek nincs joga a bírságpénzt átvenni, a fél köteles azt a legközelebbi adóhivatalnál deponálni arra az időre, amíg ügyében jogerős döntés hozatik és az adóhivatal nyugtáját átadja az agensnek, aki azt köteles a jegyzőkönyvhöz csatolni.

Itt említjük meg azt a kétségtelenül érdekes esetet, amely Mikolában történt, ahol az agens kollízióba került a községi előjárósággal.

Erre az agens lakásán is kutattak és ott is találtak állítólag rejtett készletet, amelyről az agens azt állítja, hogy az az elkobzott dohányból való, viszont az elkobzott készletet nyomban be kell szállítani, annak semmi keresnivalója sincs az agens lakásán.

Az érdekesen pikáns ügy egyébként az agens ellen emelt egyéb szabálytalanságokra vonatkozó vádakkal egyetemben az ügyészségen van.

Megjelent az új szövetkezeti törvény végrehajtási utasítása.

Az 1929. március 28-án kihirdetett szövetkezeti törvény végrehajtási utasítása elkészült és azt királyi rendelettel a közmunkaügyi és szövetkezeti minisztérium a hivatalos lap november 27.-i számában hirdette ki.

A végrehajtási utasítás értelmében a szövetkezeti társaságok kereskedelmi társaságok és az érvényben levő kereskedelmi törvény intézkedései alá tartoznak.

A szövetkezetek tagjainak számát a korlátolt felelősségű hitelszövetkezeteknél 50-ben, a korlátlan felelősségű hitelszövetkezeteknél 20-ban, a városi fogyasztási szövetkezeteknél 100-ban, a mezőgazdasági szövetkezeteknél 25-ben, egyéb szövetkezeteknél pedig 15-ben állapítja meg a törvény minimálisan.

A szövetkezeti társaság tőkéje egyenlő értékű részjegyekből áll, amely nem lehet nagyobb 500 lejnél. A szövetkezetek alapszabályaiban fel kell tüntetni, hogy 100 résznél többet senki sem jegyezhet.

A szövetkezeti társaságok nem tartoznak a cégtörvény rendelkezéseinek hatáskörébe. Ezzel szemben minden járásbíró köteles egy szövetkezeti cégkönyvet vezetni, amelybe be kell vezetni a körletben történő összes szövetkezeti alakulásokat.

A szövetkezeti társaság feloszlata a következő esetekben történhetik: 1) ha az alapszabályszerű idő lejárt; 2) ha a rendkívüli közgyűlés a felzámolást mondja ki; 3) ha más szövetkezetekkel fuzionál; 4) ha csődbe kerül vagy egyezkedési tárgyalásokat folytat; 5) ha a szövetkezeti tagok száma az alapszabályban előírt minimum alá csökkent; 6) ha az Oficiul Național al Cooperativei Române, vagy az Uniunea de Cooperativă, elhatározza az illető szövetkezet felszámoltatását, illetőleg feloszlataását.

A szövetkezeti társaságok szövetségekbe (federalékba) tömörülhetnek, amely federalék a szövetkezeti társaságok szükségleteit látják el. A federalék szintén szövetkezeti társaságok és az azokra előírt intézkedéseknek megfelelően működnek.

A törvény alapján működő szövetkezetek szövetkezeti szövetségekbe tömörülhetnek az önellenőrzés megszervezése végett. Ezek a szövetkezeti szövetségek szintén egy külön központban egyesülhetnek az Oficiul Național al Cooperativei Române működését szabályozó törvény szerint. A szövetkezeti szövetségek ugyanazon szabályok szerint alakulnak meg és működnek, mint a szövetkezetek, azonban szövetkezeti tőke nélkül. Az ily szövetségek alapszabályait az Oficiul Național al Cooperativei Române hagyja jóvá. Mindazok a jelenleg fennálló szövetkezetek, amelyek a szövetkezeti törvény kihirdetésétől számított egy éven belül nem tömörülnek szövetségekbe, elvesztik szövetkezeti jellegüket a törvényben előírt esetek kivételével.

A szövetkezeti társaságok legfelsőbb irányító és ellenőrző szerve a közmunkaügyi minisztérium mellett felállított Oficiul Național al Cooperativei Române, amely jogi személy. Az Oficiul Național al Cooperativei Române élén áll a Szövetkezeti Tanács, amelynek tagjai: a közmunkaügyi minisztérium két delegátusa, a közoktatásügyi minisztérium, a földművelésügyi minisztérium, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium, a Banca Centrală Cooperativă egy-egy megbízottja, a szövetkezeti szövetségek közgyűlése által választott 9 szövetkezeti képviselő és három szövetkezeti speciálista.

Az Oficiul Național al Cooperativei Române a munkálatok decentralizálása végett kilenc kerületi szekciót állít fel, amelyeknek székhelyei, București, Craiova, Timișoara, Kolozsvár, Brassó, Galați, Iași, Cernăuți és Chisinev.

Kisebb szakközlemények.

Milyen tényezők befolyásolják a gyapju növekedését? A „Kísérletügyi Közlemények” utolsó füzetében Szabó Endre dr. az Országos m. kir. Gyapjuminősítő Intézet által végzett azokról a kísérletekről értekezik, melyeknek célja annak megállapítása volt, hogy a gyapju növekedésében nyirástól nyirásig milyen szabályszerűség van és hogy ezt a növekedést milyen tényezők befolyásolják.

Az értekezés a kísérlet eredményét a következőkben foglalja össze: 1. A gyapju növekedése nem egyenletes, hanem nyirás után a legintenzívebb, majd hovatovább csökken, úgyhogy a nyirás utáni első 6 hónap alatt az egész évi gyapjunövés $\frac{2}{3}$ -át éri el. 2. A gyapju növekedését a tartási viszonyok, a vemhesség, szoptatás, betegség, általában mindazon körülmények, melyek pl. a testsúlyváltozásokban is kifejezésre jutnak, szintén befolyásolják. 3. Bárányos anyáknál a gyapjunövekedés nagyobb-foku csökkenése általában a bárányozás és szoptatás ideje alatt következik be. 4. Meddő állatok kb. 10 %-kal magasabb gyapjut termelnek. 5. Jó takarmányozás esetén a báránynevelést az anyák kevésbé érzik meg a gyapjunövekedés tekintetében. 6. A lapockán a gyapju hosszabb, mint a koncon. 7. A gyapju hullámossága a fűt vége felé, a hosszúsággal arányosan csökken.

EGYLETI ÉLET

Meghívó.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztálya, mint a Termelők Szövetsége, f. évi december hó 19-én, (csütörtökön), délelőtt 10 órakor Marosvásárhelyen, a Vármegyeház nagytermében

cukorrépatermelői gyűlést

tart, melyre a cukorrépat termelő t. Gazdátársakat tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1929. december hó 8.

Lázár Simon s. k.
sz. o. elnök.

Török Bálint s. k.
sz. o. előadó.

Az E. G. E. igazgató-választmányának ülése. Az E. G. E. igazgató-választmánya november hó 26-án Báró Jósika Gábor elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Török Bálint titkár bejelentette, hogy az egyesületi alapszabályok jóváhagyást nyertek, aminek alapján az egyesület megkezdheti a vidéken a gazdakörök szervezését. Ebben az irányban a folyó évi február hó 2-án, Kolozsváron tartott gazdász értekezlet intenciói szerint az egyesület meg is kezdte munkásságát, amennyiben július hó 22—26 napjain Szilahon és szeptember hó 12—16 napjain Sepsiszentgyörgyön falufejlesztési tanfolyamokat rendezett. A gazdakörök szervezését beindította Kolozs-, Szilágy- és Háromszék vármegyékben, beindult ezenkívül a szervező munka Csik-, Alsófehér- és Arad vármegyékben és a tél folyamán folytatódni fog Temes-Torontálban. A kormány által a mezőgazdaság fejlesztésének céljaira megszavazott ötszázmillió lej felhasználási módjának tudomásul vétele után az igazgató-választmány el-

határozta, hogy felir a kormányhoz a szeszadó-törvény végrehajtási utasításának módosítása, a gyümölcs-import megnehezítése és az export megkönnyítése érdekében, valamint a gazdaszabályozások védelme tárgyában. Tudomásul vette ezután az igazgató-választmány a szeptember havi sepsiszentgyörgyi mezőgazdasági-, ipari- és kisállatkiállításról szóló jelentést, valamint az egyleti szakosztályok jelentéseit, majd több kebli ügy elintézése után az ülés véget ért.

Gazdaköri alakuló gyűlések Bánffy-hunyadon, Zsobokon és Magyarbikalon. December hó 8-án Bánffy-hunyadon, Zsobokon és Magyarbikalon az odaváló magyar kisgazdák megalakították gazdaköreiket. A bánffy-hunyadi alakuló közgyűlésen csaknem 200 kisgazda vett részt, a gazdakör elnökéül megválasztották Mátyás János kisbirtokost, alelnököknek: Kovács János és Makfalvi János kisgazdákat. Jegyzőnek: Pap András, titkárnak: Albrecht Elek okleveles gazdát és pénztárnoknak: Bálint Ferenc szövetségi pénztárnokot. Zsobokon körülbelül 150 kisgazda jelenlétében a farnosi kisgazdák bevonásával a zsoboki hitel-szövetkezeti gazdasági szakosztályaként alakult meg a gazdakör. Megválasztottak elnöknek: Muzsi István, alelnököknek: Bodis János, titkárnak: ifj. Gál Máthé István, jegyzőnek: Kovács Lajos, pénztárnoknak: Korpos Bonya János, számvizsgálóknak: Gál Potyó István, és Korpos Kópál Márton. A zsoboki gazdakörhöz fognak csatlakozni előreláthatólag a szatnai kisgazdák is. Magyarbikalon megválasztották a gazdakör elnökéül Antal István, alelnököknek: Kupa János és Kozma István, titkárnak: Törös Végh István, jegyzőnek: Ruzsa János, pénztárnoknak: Kudor Duha András. A gazdaköri alakuló gyűléseken jelen voltak: dr. Szent-Iványi József földbirtokos, Bokor Márton ref. esperes, dr. Bibó Béla református lelkész, a Minerva Biztosító R. T. részéről dr. Oberding József, az E. G. E. részéről pedig Török Bálint titkár és Deák István gyakornok. A bánffy-hunyadi gyűlés után az E. G. E. kolozsmegyei osztálya gazdasági tárgyú mozifilmeket mutatott be.

Gazdaköri alakuló gyűlések Kolozsmegyében. Az E. G. E. Kolozsmegyei Osztálya december hó 15-én Mákófalva, 22-én pedig Inaktelke községben gazdaköri alakuló gyűlést rendez. A mákófalvai gyűlésre az E. G. E. meghívta Szucság, Méra, Vista, Türe, Nádasdaróc és Bogártelke községek kisgazdáit is, az inaktelkei gyűlésre pedig az Egeres, Jegenye és Nagypetri községek kisgazdáit, abból a célból, hogy községi gazdaköreik mielőbbi megszervezésére buzdítsa őket és a gazdakör alakításához szükséges tudnivalók felől tájékoztassa. Programba vette az E. G. E. Kolozsmegyei Osztálya az alábbi időpontokban a következő községek gazdaköreinek megalakítását a kisgazdák kívánságára: december hó 28-án, szombaton d. e. 11 órakor Magyargyerővársárhelyen, d. u. 3 órakor Nagykapuson, este 6 órakor Kiskapuson. 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor Magyargyerőmonostoron, d. u. 3 órakor Magyarvalkón. Január hó 4-én, szombaton d. e. 11 órakor Körösfőn, d. u. 2 órakor Sárvásáron és d. u. 5 órakor Nyárszóban. Január hó 5-én, vasárnap d. e. 11 órakor Kalotaszentkirályon, d. u. 3 órakor Jákótelkén és este 6 órakor Damoson. Az utóbbi említett községek gazdaköri alakuló üléseinek időpontja még nem végleges és ezért az érdekeltek részére az egyesület külön értesítést is fog küldeni a gyűlések idejének véglegesen való megállapítása után.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alapszabályai.

(Folytatás.)

V. Az egyesület szervezete, igazgatása és ügykezelése.

12. §. Az egyesület szervezetét alkotják ügyeit felügyelik, intézik és kezelik:

- A közgyűlés.
- Az igazgató-választmány.
- Az elnökség.
- A szakosztályok.
- A bizottságok.
- A vidéki képviselősegek.
- A vidéki fiókok, mint gazdakörök.
- A tisztviselők.
- A segédhivatalnokok.

VI. A közgyűlés.

13. §. Az egyesület igazgatóságának az élén a közgyűlés áll.

A közgyűlés rendes vagy rendkívüli és azon az egyesület alapító-, rendes- és tiszteletbeli tagjai egyenlő jogokkal bírnak. A levelező tagok csupán tanácskozási joggal bírnak.

a) Rendes közgyűlés évenként egyszer, az év első negyedében Kolozsvárt tartandó és azt az igazgató-választmány megbízásából az elnök hívja össze.

Az összehívó hirdetés közzéteendő: az egyesület hivatalos lapjában, román és magyar nyelven, ennek hiányában, a tagok egyszerű postai meghívóval értesítendő, mindkét esetben 15 nappal a közgyűlés előtt. A meghívóban az ülés tárgyai megjelölendők.

b) A rendkívüli közgyűlés összehívásának szükségessége felett az igazgató-választmány határoz, azonban 25 egyleti tag írásbeli kérésére az összehívandó. Ezen írásbeli kérésnek mindig tartalmaznia kell a kitézendő tárgysorozatot.

c) Minden közgyűlésen az egyesület elnöke, vagy ennek akadályoztatása esetében a választási sorrend szerint az alelnökök valamelyike elnököl, ha ezek is akadályozva lennének, akkor a közgyűlés — azon egy esetre — a jelenlevők közül felkiáltás útján választ elnököt.

d) A közgyűlés rendes előadója és jegyzője: az egyesület titkára, kit szükséges esetekben a közgyűlés helyettesíthet.

e) A közgyűlés határozatait rendszeresen nyílt szavazással hozza. Választásoknál és személyes kérdéseknél azonban minden esetben titkos szavazás alkalmazandó, valamint bármely más kérdésben is akkor, ha azt a közgyűlés 10 tagja írásban kéri.

f) Az egyleti alapszabályok megváltoztatása, vagy a vagyont illető minden intézkedés, mindig az igazgató-választmány véleményes előterjesztése által megelőzendő s afelett határozni csak oly közgyűlésen lehet, melyen annak előfordulása a közgyűlést összehívó hirdetésben kifejezve volt s ez esetben is az eldöntéshez a jelenlevők általános szavazat-többsége kívántatik meg. Ha pedig a felosztás és a vagyonról való végintézkedés szükségessége forogna fenn, ez esetben az összes egyleti tagok felének jelenléte kívántatik, ha az első összehívásra ennyien nem jelennének meg, akkora — kizárólag e célra egybehívott — második közgyűlésen a megjelenők általános szavazat-többséggel határoznak.

Minden céltudatos gyümölcsstermelő részére nélkülözhetetlen a gyümölcsfák betegségei és kártevői ellen

Télen: „DENDRIN vagy NEO-DENDRIN“

Kérjen ingyen
ismertetőt!

vizben oldódó gyümölcsfakarbonium „SOTOR“ hernyóenyv, Avenarius-féle **OLTÓVIASZ** és **POMRIN** vértetükátrány.

Nyáron: „POKSIN“ nyári permetezőszer

Románia részére gyártja és forgalomba hozza: MOSKOVITS IPARTEI EPEK R.-T. GRADEA.

g) A közgyűlés jegyzőkönyvét aláírják: a gyűlés elnöke, jegyzője és az elnök által a gyűlés elején kinevezett két hitelesítő tag.

h) A közgyűlés határozatképességéhez általában legalább 24 tag jelenléte kívánatik, ellenkező esetben — két héten belül, — új közgyűlés hívandó össze, mely a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

14. §. Egy közgyűlés sem hozhat határozatot más tárgyról, mint amelyek a meghívóban feltüntetve voltak.

Önálló indítványok megelőzőleg a választmány ülésében tárgyalandók.

15. §. A közgyűlés tárgyai:

a) Elnöki, titkári és szakosztályi jelentések az egylet lefolyt évi bevételei és kiadásairól, kapcsolatban az évi zárszámadás vizsgálatáról szóló jelentéssel és e tárgyban intézkedés.

b) Pénztári jelentés az egylet lefolyt évi bevételeiről és kiadásairól, kapcsolatban az évi zárszámadás vizsgálatáról szóló jelentéssel és e tárgyban intézkedés.

c) Az évi költségvetés az alapítványi díjak, a rendes évi tagdíjak összegének megállapítása. Ingatlan vagyon vételének, vagy eladásának engedélyezése.

d) Egy elnök, két alelnök, titkár, pénztárnok az igazgató-választmányi tagok a zárszámadás vizsgáló bizottsági tagok, a fegyelmi bizottsági tagok megválasztása, a titkár véglegesítése, a tisztviselők és személyzet javadalmának és nyugdíjának megállapítása.

e) A választmány által felvett tagok bejelentése és az ajánlott tiszteletbeli tagok megválasztása.

f) Az alapszabályok, fegyelmi és nyugdíj-szabályzat megállapítása. Esetleges felosztás alkalmával az egylet vagyonáról való rendelkezés.

g) Határozás a választmány útján beadott és annak véleményével kísért közérdekű gazdasági kérdések felett.

h) Mindazok iránt intézkedés, melyek a választmány-, vagy annak útján egyesek által a közgyűlés elé terjesztetnek.

(Folyt. köv.)

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1928. évre 350 lei tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Mendl J. Kolozsvár Szakái B., Miron Costin (300 lei), Kozán I. Cszsreda (300 lei).

1929. évre 300 lei tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Schönborn P. Sofronya, Szakái B., Miron Costin, Berki J. Kolozsvár, Fetés Ö. Sárköz, Kozán I. Cszsreda.

1929. évre 350 lei tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: gr. Horváth Tholdy R. Mnémeti, Szász I. (150 lei), dr. Viski L. Kolozsvár, Tüzes T. Csgorbó, gr. Degenfeld M. Hádad, dr. Löte Z. Mcsucs, F. Simó L. Blenkemező (150 lei), Gái Lajos Alsógald (150 lei), Mendl J. Kolozsvár, Nyerges J. Kolozsvár (150 lei), dr. Serbán M., Babos és Társa, Baatz O., dr. Abrudbányay E. Kolozsvár, dr. Schiller M. Dés.

1930. évre 250 lei tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Tüzes T. Csgorbó, Szabuka I. Millye.

Vegyes közlemények

Kedves olvasóinknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Hlatky Miklós az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet több mint három évtizeden át volt titkára, majd alelnöke november hó 26.-án 80 éves korában csendesen elhunyt. — Temetése november hó 28.-án folyt le Székelyudvarhelyen nagy részvét mellett Halálával Udvarhelymegyének egy lelkes és önzetlen munkása lépett le a közélet küzdőteréről, amelyen mindenkor becsülettel és odaadással dolgozott a gazdák érdekében. Haláláról az U. G. E. külön gyászje entést adotti ki. Nyugodjék csendesen, emléke legyen áldott!

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő állomás 1929. évi november hóra a következő feljegyzéseket eszközölte: A maximális légnymomás 724.2 volt november 22.-én. A minimális 704.4 volt nov. hó 16.-án. A legnagyobb meleg +24.2° C. volt nov. hó 2.-án. A legkisebb meleg — 5.8° volt november 30.-án. A november havi átlagos hőmérséklet +5.84° C volt. A legnagyobb csapadék 8.8 mm volt november hó 16.-án. A csapadékok egész havi mennyisége 15.7 mm. volt. A csapadékos napok száma 5.

Nagyszabású jubiláris ünnepekre készül az Erdélyrészi Méhész Egyesület. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató választmányja a multhéten tartotta meg őszi ülését br. Jósika Gábor elnökle alatt. A gyűlésen Török Bálint főtitkár terjesztette elő a gazdag tárgysorozatot, amelynek több említésre méltó, kiemelkedő pontja volt. Kevesen tudják azt, hogy az erdélyi magyar méhészek ezelőtt már egy félszázaddal egyesületbe tömörültek érdekeik védelme és a méhészeti kultúra fejlesztése érdekében. Az 1880. évig az Erdélyi Gazdasági Egylet méhészeti szakosztályaként működött a mai méhész egyesület, mely 1880-ban mint az EGE leány egyesülete önálló egyesületté alakult. A félszázados múlt emlékére az 1930. évben az egyesület országos méhészeti kiállítást és kongresszust rendez Kolozsváron. A nagyarányúnak ígérkező jubiláris ünnepekre már most szükségesnek tartotta az igazgató-választmány az előkészületeket megtenni és megállapította a kiállítás és kongresszus programját. Beszámolt az egyesület vezetősége a zilahi és kovásznai vándorgyűlésekről, valamint a sepsiszentgyörgyi méhészeti kiállításról. A jövő évben Nagykarolyban és Gyergyóban óhajt az egyesület vándorgyűléseket rendezni. Több keblű ügy elintézése után 37 új tagot vett fel az egyesület.

Az Állattenyésztők Naptára 1930. évi kötete a napokban megjelenik és bizonyára kellemes feltűnést fog majd a gazdaközönség körében kelteni. Az Állattenyésztők Naptára egy gazdag tartalmánál, mint nálunk egészen ritkaság számba menő szép külső formájánál fogva az állattenyésztő és állattartó gazdák

részére a legmelegebben ajánható. Legkiválóbb gazdasági szakembereink tollából egész éven át használható szakkikkek sora van ebben a naptárban és ezeken kívül számos igen szép kép, melyek a magyar állattenyésztést mutatják be, továbbá a tenyésztőket beszerzési forrásai a legújabb adatok alapján és az országos állatvásárok közlése új, könnyen áttekinthető formában. Az *Állattenyésztők Naptára 1930. évi kötete ára*, díjmentes postai szállítással P 2 —, megrendelhető az *Állattenyésztők Lapja* szerkesztő-égénél Budapest, V., Nádor-u. 16.

Gyógyítsuk állatainkat idejekorán. Egyik legveszedeesebb állatbetegség a *mételykór*. Különösen nedves esztendőkhben szedi áldozatait. Vannak évek, amikor egész Közép-európa állatállományát megtámadja. Bajorországban közel 35 000 szarvasmarha esett a kór áldozatául. Romániában, Jugoszláviában, Magyarországon is sok kárt szenvedett a gazda. A mételykór egyes vizenyős vidékeken ezidén is mutatkozik. Szerencsére kisebb mértékben. De azért résen legyen a gazda. Amint észreveszi, hogy juha, marhája leromlik, hasmenése van, ha daganatokat észlel a toroktáján, ha juh gyapja kihull, szerezze be a Distol gyógy szert, adja be állatjának. Már 4—5 nap után meg is gyógyul az állatja és szemlátomást gyarapodik. A Distol adagok ára az idén olcsóbb, mint tavaly volt.

PIAC.

A kolozsmegyei állatorvosi hivatal közli, hogy a megye területén a száj és köröm-fájás megszűnt. Az állatvásári tilalmat is teljesen megszüntették a megye egész területén. Ezután tehát ismét lehet állatvásárokat tartani minden korlátozás nélkül.

Szólítottunk

279

elsőrendű nemes szőlőoltványokat és saját napos hegyi fekvésű amerikai telepünkről származó a l a n y v e s s z ö k e t. Árjegyzéket ingyen küldünk. Gazdasági Tanintézet Szőlőoltvány telepe Medias — Medgyes. Telefon: 104. szám.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: T. mesvár, Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 97 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregenyvidéki Takarékpénztár Rt. Szászregenyben, Népbank Rt. Bánffyújváradon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizabélyeg. — Betéteket elfogad.

Áruraktár a vasut mellett.

2804

Szőlőoltvány, gyümölcsfa,

valamint gyökeres rippária portális és berlandieri szőlővesszőket megbízható helyről telepítsünk.

Ájánljuk 20 év óta fennálló telepünkről: garantált fajtisztá minden betegségtől mentes duggyökeres szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat.

Tekintettel az évi nagy keresletre igyekezzék rendeléseiket mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a múlt évben nagyon sok vevőnket nem tudtuk kielégíteni. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk mely a szőlőoltványokról valamint a káros növényekirtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz

Székely Gábor és Tsa. szőlőoltvány és gyümölcsfatelep Diosig in Bihar.

278

Megjelent

Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára az 1930. évre

A naptár kizárólag gazdaérdekeket szolgál! A szövetkezeti eszme igaz hirdetője! Kis- és nagygazdáknak kalauza, tanácsadója! Gazdának, kertésznek, szőlésznek, borásznak, erdésznek, méhésznek nélkülözhetetlen!

Ára: 25 Lei. Megrendelhető az alábbi címen:

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárának szerkesztősége és kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Attila u. 10.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Vetési célokra ajánlok: sárgamustúrt, fajbabokat, és háromszéki lencsét rendelések intézendők:

HELLER SÁMUEL Cluj, Regina Maria 3 szám.

